

Reactie Internetconsultatie Besluit en Regeling Inburgering

ITTA UvA, Amsterdam 29 september 2020

Drs. Elwine Halewijn en drs. Bregje Kaars Sijpesteijn

Dank voor de gelegenheid om (nogmaals) te kunnen reageren op en meedenken bij de opstelling van Besluit en Regeling Inburgering.

Wij hebben bij het bestuderen van alle stukken onze aandacht gericht op een selectie van onderwerpen waar wij voldoende expertise over menen te hebben voor steekhoudende reflectie. Onze feedback richt zich op twee punten: PIP en MAP.

Nota van toelichting Besluit: 2.3.3. Persoonlijke plan inburgering en participatie (PIP)

Het streven is om in de nieuwe wet de inburgeraar zo snel mogelijk te laten starten met een passend inburgeringstraject. De termijn waarbinnen de PIP moet worden opgesteld is daartoe gemaximeerd op 10 weken. Wij onderschrijven het belang van een tijdige start van een traject.

Zoals bij eerdere gelegenheden door ons al eens is opgemerkt, staan 'tijdige start' en 'passend traject' bij veel inburgeraars echter op gespannen voet met elkaar. Juist inburgeraars, die uit een geheel andere omgeving komen (qua cultuur, arbeidsmarkt, onderwijs), zullen meer tijd nodig hebben om te laten zien waartoe zij in staat zijn en wat een voor hen 'passend traject' is. Onder de zin 'Er zijn situaties denkbaar waarin het feitelijk onmogelijk of niet opportuun is om het PIP binnen uiterlijk 10 weken na inschrijving in de BRP vast te stellen' staat een aantal situaties beschreven waarin afgeweken zou kunnen worden van de termijn van 10 weken.

Wij adviseren de minister om ook mogelijk te maken van die termijn van 10 weken af te wijken, wanneer juist *binnen die 10 weken al met onderwijs gestart* wordt in het kader van een verlengde intake, ofwel Brugklas. De 10-wekentermijn voor de PIP is ingesteld als prikkel voor een tijdige start, maar mag geen stok worden om ambitieuzere gemeenten en hun inburgeraars mee te slaan.

In een verlengde intake wordt immers vroegtijdig een onderwijstraject in gang gezet, waarin de inburgeraar en gemeenten, aanbieders en ketenpartners de tijd nemen om een wederzijds gedragen, passende PIP op te stellen. Dat draagt immers bij aan de motivatie van de inburgeraar en, het zo goed mogelijk benutten van iemands potentie en een duurzame maatschappelijke participatie. Zoals gezegd zal daar voor een substantieel aantal inburgeraars echter meer dan 10 weken voor nodig zijn. Aangezien er bij een verlengde intake/Brugklas wél sprake is van een reeds in gang gezet onderwijstraject, voldoet de situatie van een verlengde intake aan de insteek die de minister met de bepaling van 10 weken voor ogen heeft: voorkomen dat inburgeraars eindeloos thuis met de ziel onder de arm op de bank zitten.

Nota van Toelichting 2.5.4 Module Arbeidsmarkt & Participatie (MAP)

Er wordt voor gekozen om voor de MAP geen urennorm vast te stellen om gemeenten zo veel mogelijk ruimte te geven om maatwerk te leveren. Dat is een goed vertrekpunt, aangezien maatwerk het sleutelbegrip is van de veranderopgave.

Door het minimale budget dat er beschikbaar wordt gesteld voor MAP, vrezen wij echter dat gemeenten zich uitgenodigd voelen om in eerste instantie een zo kort mogelijke module in te

richten – zij hebben immers niet uit ervaring met ONA kunnen leren. Pas wanneer zij erachter komen wat er werkelijk nodig is voor de gemiddelde inburgeraar, zijn de trajecten al ingekocht en zitten gemeenten voor langere tijd vast aan dit aanbod. Het lijkt ons ook niet verstandig om een omvang in de wet, besluit of regeling op te nemen, maar nemen de vrijheid om de minister te adviseren te overwegen gemeenten meer informatie te verstrekken over geschikte vormen van uitvoering van de MAP.

(De richtlijn van 64 uur, die in de toelichting op de regeling genoemd wordt, is in dat opzicht een goede handreiking aan gemeenten. In de Nota van Toelichting bij de Regeling (pagina 7) staat dat ONA door ‘een hoog abstractieniveau en een beperkte verbinding met de praktijk, onvoldoende aan[sloot] bij de belevingswereld en ontwikkelingsbehoeften van inburgeringsplichtigen’ niet het beoogde doel bereikte. Wij wijzen de minister er nog eens op dat dat hoge abstractieniveau niet kwam door de examenvorm van ONA, maar door de uitvoering in de praktijk: losgezongen van praktijkervaring, per thema een les en in een te kort tijdsbestek. Juist die ervaring zou gemeenten moeten helpen om de MAP nu beter in te richten.)